

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01543/2024-ERU

V Ostravě dne 27. března 2024

Č. j. 01543-11/2024-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01543/2024-ERU, zahájeném dne 31. ledna 2024 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

právnícká osoba **S-A-S STAVBY spol. s r.o.**,

se sídlem Gagarinova 2770/54, 669 02 Znojmo, IČO: 469 80 318,

zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Budeníčková 502/42, 615 00 Brno, e.č. 10878

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, právnícká osoba S-A-S STAVBY spol. s r.o., se sídlem Gagarinova 2770/54, 669 02 Znojmo, IČO: 469 80 318 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 10. listopadu 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jevišovka, u budovy č.p. 98, zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

II.

Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

30 000 Kč (slovy: třicet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03824.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03824.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 14749/2023-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení porušil energetický zákon tím, že prováděl dne 10. listopadu 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jevišovka, u budovy č.p. 98, stavební činnosti, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.
- [2] Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 18. října 2023, č.j. 14749-6-/2023-ERU podal účastník řízení námitky, které byly zamítnuty.

II. Průběh správního řízení

- [3] Správní orgán převzal do správního spisu dne 26. ledna 2024 kontrolní spis sp. zn. 14749/2023-ERU o čemž vyhotovil téhož dne záznam o vložení do spisu, č.j. 01543-2/2024-ERU.
- [4] Dne 30. ledna 2024 vydal Úřad příkaz č. j. 01543-3/2024-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 31. ledna 2024 (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 30 000 Kč.
- [5] Dne 8. února 2024 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení č.j. 01543-4/2024-ERU proti příkazu (dále jen „odpor“). Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.
- [6] Dne 9. února 2024 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o pokračování správního řízení a o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 01543-5/2024-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne, a ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry.
- [7] Dne 23. února byla správnímu orgánu doručena žádost o nařízení ústního jednání ze dne 22. února 2024, č.j. 01543-6/2024-ERU, ve které účastník řízení žádá o nařízení ústního jednání a o nahlédnutí do spisu.
- [8] Dne 27. února 2024 správní orgán vydal usnesení o zamítnutí ústního jednání z téhož dne, č.j. 01543-7/2024-ERU a zaslal účastníku řízení kontrolní a správní spis elektronickou formou a stanovil účastníku řízení lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí a doložení majetkových poměrů v délce 7 dní.
- [9] Dne 6. března 2024 zástupce účastníka řízení zaslal správnímu orgánu Vyjádření k podkladům rozhodnutí, z téhož dne, obsažené ve spise pod č.j. 01543-10/2024-ERU.
- [10] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [11] Účastník řízení prováděl stavební práce jako zhotovitel stavby související s realizací části stavby s názvem „přístavba budovy Obecního úřadu č.p. 98 Jevišovka“ (dále jen „Stavba“) a to pro obec Jevišovka jako objednatel na základě smlouvy o dílo [REDAKCE] ze dne 14. dubna 2021. Za účelem

provedení předmětu díla byl dne 24. května 2021 sepsán protokol o předání a převzetí stanoviště mezi účastníkem řízení a obcí Jevišovka.

- [12] Účastník řízení si dále objednal provedení části prací na Stavbě od společnosti [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] (dále jen „společnost [REDAKCE]“), a to smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 14. června 2021. K předání staveniště společnosti [REDAKCE] nedošlo.
- [13] Zemní práce, při kterých došlo dne 10. listopadu 2021 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále jen „plynárenské zařízení“), prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jevišovka, u budovy č. p. 98, strojně zaměstnanec účastníka řízení, a to na základě výzvy zaměstnance společnosti [REDAKCE] který ho konkrétně vyzval, aby vyzvedl strojem napadanou zeminu do výkopu.
- [14] Správce plynárenského zařízení vydal dne 30. dubna 2021 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním záznamem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.
- [15] Dne 18. května 2021 správce plynárenského zařízení vytyčil polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy v době poškození plynárenského zařízení již nebylo platné. Protokol o vytyčení uvádí, že všechny práce v blízkosti středotlakého plynovodu je nutné provádět ručně 1 m na každou stranu.
- [16] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 20 m³ plynu do ovzduší za dobu 16 minut a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům (kategorie maloodběratel) po dobu 2 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 10. listopadu 2021, číslo hlášení v [REDAKCE]
- [17] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [18] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [19] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [20] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [21] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [22] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem 277/2019 Sb., s účinností od 1. ledna 2024. Energetický zákon byl

v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován sedmkrát, naposledy zákonem č. 284/2021 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2024.

- [23] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [24] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [25] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [26] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek, považuje fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby.
- [27] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.
- [28] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů [zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů].
- [29] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [30] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.

- [31] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [32] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [33] Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.
- [34] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [35] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že došlo k poškození plynárenského zařízení, a to zaměstnancem účastníka řízení.
- [36] V daném případě účastník řízení převzal staveniště dne 24. května 2021 od obce Jevišovka na základě protokolu o předání staveniště z téhož dne. Účastník řízení jako zhotovitel stavby objednal část prací u společnosti [REDAKCE], která měla provádět ručně výkop předmětného plynárenského zařízení, přičemž během výkopových prací zaměstnanci společnosti [REDAKCE] požádali zaměstnance účastníka řízení, aby vyzvedl strojem napadanou zeminu, který předmětný plynovod poškodil. Jednání zaměstnance je přiřitatelné účastníkovi řízení, když zaměstnanec plnil úkoly účastníka řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Správní orgán uvádí že i kdyby poškození plynárenského zařízení způsobila společnost [REDAKCE] bez přičinění zaměstnance účastníka řízení, její jednání by bylo přiřitatelné účastníku řízení na základě ust. § 20 odst. 2 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť společnost [REDAKCE] plnila úkoly účastníka řízení, který měl předané staveniště a odpovídal za práce na staveništi.
- [37] Zástupce účastníka řízení v námitkách ze dne 1. listopadu 2023, obsažených ve spise pod č.j. 14749-10/2023-ERU a v žádosti o nařízení ústního jednání uvedl, že činnosti na stavbě při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení neprováděl účastník řízení ale vlastním jménem a na vlastní odpovědnost společnost [REDAKCE] která tyto práce prováděla na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] a tvrzením [REDAKCE] aly obě společnosti společně není přesná, neboť každá společnost vykonávala práce na sobě nezávisle a na vlastní odpovědnost, a to podle pokynů stavbyvedoucího účastníka řízení.
- [38] K této námitce správní orgán uvádí, že podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, odpovídá zhotovitel za staveniště, které mu bylo předáno. Účastník řízení dne 24. května 2021 převzal o obce Jevišovka staveniště, na kterém vykonával dozor a rozděloval práce. Společnost [REDAKCE] ednala

na základě pokynů stavbyvedoucího účastníka řízení a bez předání staveniště. Za práce na staveništi byl tedy odpovědný účastník řízení.

- [39] Zástupce účastníka řízení dále uvádí, že stavbyvedoucí účastníka řízení seznámil zaměstnance společnosti [REDACTED] s přesnou polohou plynárenského zařízení, které mělo být vykopáno ručně. Během těchto výkopových prací došlo k sesuvu části zeminy, přičemž zaměstnanci společnosti [REDACTED] požádali zaměstnance účastníka řízení, aby jim zeminu vyzvedl bagrem. Zaměstnanec účastníka řízení bez pokynu svého stavbyvedoucího tuto zeminu bagrem vyzvedl, přičemž poškodil plynárenské zařízení, aniž by byl zaměstnanci společnosti [REDACTED] informován o plynárenském zařízení. Zástupce účastníka řízení uvádí, že činnost zaměstnance účastníka řízení je excesem, tedy činností, k níž neměl zaměstnanec souhlas ani pokyn.
- [40] K této námitce správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 213/2016-60 ze dne 3. října 2017: „*Pro posouzení, zda je právnická osoba odpovědná za spáchání správního deliktu v souvislosti s jednáním jejího zaměstnance (případně člena nebo statutárního orgánu), je podstatné, zda k porušení právních povinností došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti právnické osoby, tedy zda při činnosti, již byl způsoben protiprávní stav, zaměstnanec sledoval zejména z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů. Pokud tomu tak nebylo, právnická osoba není za excesivní jednání svého zaměstnance odpovědná.*“ Podle výše uvedených kritérií nelze jednání zaměstnance považovat za exces, neboť ten prováděl výkopové práce pro účastníka řízení, a to v souvislosti s jeho podnikáním a jeho úmyslem nebylo poškodit plynárenské zařízení ani způsobit škodu účastníku řízení.
- [41] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [42] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [43] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [44] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 20 m³ zemního plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi by naplňovalo (společně s množstvím uniklého plynu) materiální stránku přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.
- [45] Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-

ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [46] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 23 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [47] V případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, a vytyčení správce plynárenského zařízení již nebylo platné, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti účastník řízení postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [48] Pro úplnost správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založená porušením právní povinnosti bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti či administrativních postupů je nutno tyto konat tak, aby nedošlo k porušení zákonem stanovených povinností.
- [49] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [50] Účastník řízení ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 6. března 2024, obsažené ve spise pod č.j. 01543-10/2024-ERU (dále jen „vyjádření“) mimo jiné uvádí, že bude potřeba provést rozsáhlé dokazování, aby bylo postaveno na jisto, jakou měrou se na inkriminované události podíleli zaměstnanci subdodavatelské společnosti a z jakých pohnutek. Zároveň je podle účastníka řízení nutné objasnit jakým způsobem mohl předmětnému jednání zabránit, zejména jaká opatření měl učinit, aby zamezil vzniku předmětné události, neboť pokud nebude postaveno na jisto, že účastník řízení porušil některou ze svých prevenčních povinností, pak nebudou odstraněny pochyby o míře odpovědnosti subdodavatelské společnosti a excesivního jednání bagristy. Za uvedeným účelem účastník řízení navrhuje provést výslech všech osob zúčastněných na předmětné události.
- [51] K tomu správní orgán uvádí, že účastník řízení převzal staveniště dne 24. května 2021 od obce Jevišovka, měl tak odpovědnost za provádění všech prací na staveništi, a to včetně prací prováděných svým subdodavatelem, společností [REDAKCE]. Správní orgán uvádí, že i kdyby poškození plynárenského zařízení způsobila společnost [REDAKCE] bez přičinění zaměstnance účastníka řízení, odpovídal by za následek účastník řízení [REDAKCE] staveniště a podle stavebního zákona a podle § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 odpovídal za provádění všech prací. Z toho důvodů není podle správního orgánu třeba nařizovat výslech všech zúčastněných osob ani provádět rozsáhlé dokazování, neboť by to nevedlo k objasnění skutkového stavu, který správní orgán považuje za prokázaný.
- [52] Účastník řízení ve vyjádření dále uvádí, že správní úřad nesprávně vycházel z přesvědčení, že z doložené smluvní dokumentace neplyne oprávnění pracovníku právnické osoby [REDAKCE] pověřit výkonem činnosti zaměstnance kontrolované osoby. Účastník řízení k tomuto uvádí, že takové oprávnění nemusí plynout jen z písemné smluvní dokumentace, kdy k potvrzení či vyvrácení existence takového ujednání nebylo nad rámec citované úvahy provedeno žádné dokazování.

- [53] K této námitce správní orgán uvádí, že v tomto rozhodnutí nehodnotil a nijak nevycházel ze skutečností, zda z doložené smluvní dokumentace plyne oprávnění pracovníků společnosti [REDACTED] ověřit výkonem činnosti zaměstnance účastníka řízení. Účastník řízení měl předané stanoviště a odpovídal za veškeré práce na staveništi, a to včetně činnosti prováděných společností [REDACTED] nebo svého zaměstnance, viz výše.
- [54] Účastník řízení rovněž namítá, že v nyní projednávaném případě nemůže být řeč o jednání zaměstnance které by směřovalo k plnění činnosti pro zaměstnavatele, neboť plnění předmětného úkolu bylo svěřeno společnosti [REDACTED]
- [55] K této námitce správní orgán opětovně uvádí, že účastník řízení měl předané staveniště a odpovídal za veškeré práce vykonávané na pracovišti, viz výše. K excesu zaměstnance účastníka řízení se správní orgán vyjádřil v kapitole IV.III. Právní posouzení.

V. Uložení správního trestu

- [56] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [57] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [58] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [59] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [60] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [61] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [62] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 8 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

- [63] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 20 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [64] Jako okolnost zvyšující závažnost přestupku hodnotil správní orgán rovněž skutečnost, že k poškození plynárenského zařízení došlo za použití zemního stroje, a že došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy z hlediska energetického, zařízení většího významu.
- [65] Při stanovení výše uložené pokuty správní orgán neshledal jako přitěžující okolnost, že účastník řízení prováděl výkopové práce bez platného vytyčení, neboť podle protokolu o narušení ochranného pásma ze dne 10. listopadu 2021, číslo hlášení [REDACTED], bylo provedené vytyčení stále patrné.
- [66] Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.
- [67] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.
- [68] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [69] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [70] Správní orgán při zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2022 obsaženém ve veřejném rejstříku, ze kterého vyplývá, že účastník řízení dosáhl provozního výsledku hospodaření ve výši 17 034 000 Kč a výsledku hospodaření po zdanění ve výši 13 095 000 Kč.
- [71] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. ve stejné výši jako ve zrušeném příkaze. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení ji správní orgán nepovažuje za likvidační. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobila vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [72] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [73] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Andrea Chutná
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: S-A-S STAVBY spol. s r.o. prostřednictvím JUDr. Radka Ondruše, advokáta